

Notitie

Naar een betere Cursor

Werkgroep Universiteitsblad

September 2002

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Doelstellingen Cursor	4
Het beeld dat studenten van Cursor hebben	5
Ondervraagden.....	5
Resultaten	5
Conclusies	6
Verbeterpunten	7
Versterking opiniebladfunctie	7
Meer lezers, die meer lezen	9
Versterking van de redactie	10
Bijlage	11

PF

Traverse 0.21

Postbus 513

5600 MB Eindhoven

Telefoon: 040 – 247 4221

E-mail: pf@tue.nl

Internet: www.tue.nl/pf

Inleiding

Dit is de eindnotitie van de werkgroep Universiteitsblad van de PF. De werkgroep, bestaande uit Jaap Minnema, Jorrit Thijsse en Michiel van der Velden, had als doel te komen tot een lijst met aanbevelingen ter verbetering van het universiteitsblad Cursor. Hiervoor is een kleine enquête gehouden onder studenten. De resultaten van deze enquête zijn afgezet tegen de doelstellingen van Cursor, waarna mogelijke verbeterpunten naar voren zijn gekomen. Die mogelijke verbeterpunten zijn besproken met de redactie van Cursor.

Het gesprek met de redactie is positief verlopen. De redactie heeft aangegeven het op veel punten met de suggesties voor verbetering eens te zijn en daaraan te gaan werken. Het zou goed zijn aan het eind van de jaargang, maar natuurlijk ook tussentijds, te evalueren in hoeverre Cursor verbeterd is. Als op bepaalde punten geen verbetering te constateren is, zou uitgezocht moeten worden waarom dat zo is.

Een conceptversie van deze notitie is voorgelegd aan de hoofdredacteur van Cursor en besproken binnen de redactieraad.

Doelstellingen Cursor

In een eerdere discussienotitie van de PF [Ilse Oosterlaken, januari 1999] zijn de volgende doelstellingen voor Cursor geformuleerd:

- **Informeren**
Cursor moet de TU/e-gemeenschap feitelijk informeren over allerhande lopende zaken.
- **Versterken TU/e-gevoel**
Door de TU/e-gemeenschap te informeren over wat er zoal in haar gelederen gebeurt en haar hierbij te betrekken, kan Cursor het TU/e-gevoel versterken.
- **Stimuleren academische vorming, kritische houding en TU/e-brede discussies**
Cursor kan dit onder andere bewerkstelligen door een kritische houding te tonen, mensen optimaal te informeren, zodat ze zich een mening over bepaalde zaken kunnen vormen, en ruimte te bieden voor het voeren van discussies.
- **Amuseren**
Cursor moet een blad zijn waar mensen niet alleen naar grijpen voor feitelijke informatie, maar moet ook amuserend zijn en gelezen worden ter ontspanning.

Cursor is primair een blad voor studenten en medewerkers van de TU/e en moet zeker niet als een 'bedrijfsblad' voor promotiedoeleinden beschouwd worden. Cursor dient objectief en kritisch verslag te doen van ontwikkelingen aan de universiteit. Voor het versterken van het TU/e-gevoel en de academische vorming is het van belang dat Cursor een 'interactief' blad is. Leden van de TU/e-gemeenschap zouden gestimuleerd moeten worden bij te dragen aan de inhoud van het blad, uitgaande van een zeker journalistiek niveau.

Aangezien Cursor een blad is voor de gehele TU/e-gemeenschap, dienen de verschillende groepen van deze gemeenschap allen aan bod te komen in de artikelen.

Het beeld dat studenten van Cursor hebben

Om een eerste indruk te krijgen van het beeld dat studenten van Cursor hebben, is aan ongeveer 60 willekeurige studenten de volgende vraag gesteld: 'Wat vind je van een Cursor?' Verder is gevraagd naar eventuele mogelijkheden om Cursor te verbeteren. Soms is in tweede instantie de volgende vraag gesteld: 'Vind je Cursor een kritisch blad?' De vraag heeft mogelijk sturend gewerkt. Door altijd eerst de niet-sturende vraag 'Wat vind je van Cursor?' te stellen, is echter toch een redelijk objectief beeld verkregen van de meningen van studenten over Cursor. De uiteenlopende meningen lenen zich weliswaar niet zozeer voor specifieke en algemeen geldende conclusies, maar bieden wel een aanzet voor discussie.

Ondervraagden

- Er is gestreefd naar een redelijke spreiding over verschillende studies en verschillende fasen in de studie. Dat is aardig gelukt.
- Onder de ongeveer 60 ondervraagden bevonden zich studenten van 11 verschillende opleidingen, waarvan relatief veel studenten B, W, BDK, TeMa en TN.
- Van de ondervraagde studenten was afgerond 28% eerstejaars, 21% tweedejaars, 9% derdejaars, 16% vierdejaars, 14% vijfdejaars, 4% zesdejaars en 9% VKO'er. Ook zijn enkele AiO's bij het onderzoekje betrokken.
- Van de ondervraagden was dus ongeveer de helft eerste- of tweedejaars. Jongerejaars waren in het onderzoek relatief oververtegenwoordigd.
- Van de ondervraagden was ongeveer driekwart man (dus een kwart vrouw).
- Zo'n 35 studenten zijn individueel benaderd; de rest in groepsverband (13 tweetallen; 1 drietal en 1 vijftal studenten).

Resultaten

- Ca. 25% van de ondervraagden geeft aan Cursor (bijna) nooit te lezen. Daarvan is een relatief groot deel (ruim 40%) eerstejaars.
- De reden die wordt gegeven voor het niet lezen is over het algemeen gebrek aan interesse.
- Sommige ondervraagden hebben gewezen op slechte verspreiding van de Cursor. Dit verschilt overigens van gebouw tot gebouw. Soms liggen de Cursors op een goede plek; soms juist niet.
- Een enkele keer wordt het niet interessant genoeg zijn van het blad als reden voor het niet lezen gegeven.
- Zo'n 20% geeft aan Cursor niet zo vaak of af en toe te lezen.
- Daarnaast geven enkelen aan alleen de koppen te snellen.
- Enkele studenten geven aan Cursor puur als amusement of (leuk) tijdverdrijf te zien.
- Sommigen geven aan vaak alleen de achterpagina te lezen.
- De eerste reactie van mensen die Cursor wel lezen is over het algemeen redelijk positief ("wel leuk / aardig", "staan wel interessante stukken in").
- Vrijwel iedereen is (redelijk) positief over de Cursor als 'informatieblad' ("goede informatie", "wel interessante stukken", "wel leuk om dingen over de rest van de

universiteit te lezen"). Over Cursor als 'opinieblad' zijn de meningen meer verdeeld. Ook over de mate waarin Cursor kritisch is, verschillen de meningen.

- Hoewel het overgrote deel van de ondervraagden positief is over de informatieve stukken, zeggen sommigen, dat ze (soms) interessanter zouden kunnen. ("Stukken zijn soms suf.")
- Cursor wordt door velen als informatieblad gezien. Het is niet altijd duidelijk, dat Cursor ook een opinieblad is. ("Is het ook een opinieblad? Ik dacht dat het alleen een informatieblad was.")
- Het is opmerkelijk, dat meerdere studenten spontaan de berichtgeving rond het gat in de begroting als voorbeeld van interessante stukken geeft. Blijkbaar was er een grote behoefte om op de hoogte gehouden te worden van de situatie.
- Van diegenen die een uitspraak over het al dan niet kritisch zijn van Cursor hebben gedaan (ongeveer een kwart van de ondervraagden) vindt ongeveer tweederde deel Cursor niet kritisch of niet kritisch genoeg.
- Een aantal studenten geeft aan het wel goed te vinden, dat Cursor vooral informatief is.
- Twee studenten zijn spontaan zeer kritisch over Cursor ("reclameblaadje van de universiteit", "speelbal CvB", "flauw", "niet betrokken bij de universiteit", "waardeloos", "censuur tot en met", "veel te weinig kritische geluiden").
- Meerdere studenten geven aan meer (tegenovergestelde) meningen en discussie in Cursor te willen.
- Een persoon maakte de opmerking Cursor te dun te vinden. Een ander zegt: "Ik zou Cursor niet dikker maken".
- Iemand merkt op liever meer artikelen te willen dan langere artikelen.
- Als onderwerp waar meer aandacht aan zou moeten worden besteed, wordt meermaals studentenactiviteiten en onderwijs (i.h.b. BaMa) genoemd. Verder zijn activiteiten in de stad genoemd als onderwerpen die meer aandacht zouden moeten krijgen.
- Meerdere studenten hebben aangegeven vooral geïnteresseerd te zijn in berichtgeving over de eigen faculteit, maar er zijn ook studenten die juist aangeven, dat ze het leuk vinden om te lezen wat er bij de rest van de universiteit speelt.
- De suggestie om meer 'amusement' / grappige stukken op te nemen is door een paar studenten gedaan.
- Meerdere ondervraagden geven aan dat – hoewel ze er begrip voor hebben, dat Cursor ook voor personeel is – er te veel stukken in staan die vooral voor personeel en nauwelijks voor studenten interessant zijn.
- Iemand zegt, dat de faculteitsberichten terug in Cursor zouden moeten komen.
- Meerdere studenten zeggen de strip (Villa Ranzigt) erg slecht te vinden ("hele stomme stripjes", "Harmpje moet terug").
- De suggestie is gedaan om een puzzel op te nemen (bijv. een wiskundig raadsel).

Conclusies

- Cursor wordt door een aanzienlijk deel van de studenten niet of nauwelijks gelezen. Dit bleek ook uit de Satisfactiepeiling Studenten TU/e 2001 (zie bijlage).
- Cursor voorziet in een behoefte aan informatie en amusement. Die functies zullen dus zeker in stand gehouden moeten worden en waar mogelijk versterkt.
- Voor wat betreft de functie van opinieblad is er minder tevredenheid over Cursor. Die functie zou aanzienlijk versterkt moeten worden.

Verbeterpunten

In dit hoofdstuk worden een aantal mogelijke verbeterpunten voor Cursor opgesomd. Die punten zijn onder meer opgesteld n.a.v. de enquête onder studenten. De lijst is ook gebruikt in een gesprek met de redactie van Cursor om hun mening daarover te vragen en de mogelijkheid te bespreken om de punten ook daadwerkelijk toe te passen.

De mogelijke verbeterpunten zijn onderverdeeld in drie groepen, te weten:

- **Versterking opiniebladfunctie**
Dit betreft punten die bijdragen aan de meningsvorming onder studenten en medewerkers van de TU/e. Ze moeten discussie stimuleren dan wel oproepen en zo studenten en medewerkers meer betrokken maken bij de TU/e.
- **Meer lezers, die meer lezen**
Niet alles wat in Cursor staat, hoeft direct aan de opinie van de studenten bij te dragen. Lichtere onderdelen, zoals de achterpagina, bewijzen hun dienst, doordat men deze graag leest. Als men Cursor dan eenmaal in handen heeft, is de kans groot dat ook van de rest meer gelezen wordt. Hierbij valt ook te denken aan meer informatieve onderdelen die niet direct een hoge journalistieke of opiniërende waarde hebben, zoals faculteitsberichten.
Meer aandacht voor onderzoek en ook met name voor onderwijs zou verder bij kunnen dragen aan meer lezers, die meer lezen.
- **Versterking van de redactie**
Een structureel probleem is het tekort aan mankracht bij de redactie. Veel onderdelen die een potentieel grote waarde voor de studenten zouden kunnen hebben zoals participatie van studenten in de redactie kunnen niet of moeilijk gerealiseerd worden zonder extra mensen/uren.

De lijst met mogelijke verbeterpunten, met daarbij de reactie van de redactie cursief eronder, is als volgt:

Versterking opiniebladfunctie

- **Het duidelijker maken van de mogelijkheid om opinies in te sturen**
Dat zou de drempel voor het insturen van reacties mogelijk kunnen verlagen. Het e-mail-adres van de redactie moet niet alleen in hele kleine lettertjes in het colofon, maar ook onder de opinierubrieken (Reageren? Mail naar cursor@tue.nl. Vind jij ook iets? Mail naar... Heb jij ook iets te zeuren? Mail naar...)¹
De redactie is het hier mee eens en zal hier zeker aandacht aan besteden. Het is echter te hopen dat reacties ook daadwerkelijk komen, want het blijft een passieve manier van reacties vragen, het initiatief moet altijd nog van de lezers zelf komen.

¹ Dit is inmiddels gebeurd.

- **Vaker een (hoofd)redactioneel commentaar**

Op de opiniepagina is nu sporadisch een (hoofd)redactioneel commentaar aanwezig. Dit is een uitgelezen plek voor de redactie om haar persoonlijke mening te geven. Zij zijn tenslotte zeer betrokken bij alle 'nieuwswaardige' gebeurtenissen op de TU/e en kennen veel achtergronden er van. Dit commentaar zou eigenlijk wekelijks geplaatst moeten worden.

De redactie is van plan met een veel grotere regelmaat een (hoofd)redactioneel commentaar te plaatsen.¹

- **Vaste column(s) van prominente TU/e'ers**, bijvoorbeeld hoogleraren

Van hen mag verwacht worden, dat ze zeer betrokken zijn bij de TU/e en daar hun mening over hebben.

Deze columns zijn er wel geweest, maar er zijn op dit moment geen gegadigden voor dit onderdeel.

- **Column van afwisselend PF en Groep-één**

De redactie is van mening dat er al genoeg ruimte is voor de politieke groeperingen om hun mening te geven. Ze hebben verschillende platforms tot hun beschikking zoals de Universiteitsraad en hun eigen nieuwsbrieven. Mocht het nodig zijn om de gehele TU/e-gemeenschap aan te spreken, dan is er altijd nog de opiniepagina van Cursor. Een vaste plek is dus niet nodig.

Naar aanleiding van dit punt is tijdens een overleg van de PF de suggestie gedaan, dat de redactie bij het bespreken van een notitie/plan van een van de studentenfracties wel naar de mening van de andere fractie daarover zou kunnen vragen (voor zover dit overigens al niet gebeurd). Dat om de verschillen in standpunten en werkwijzen duidelijker te maken.

- **Stellingen uit proefschriften plaatsen in Cursor**

Dan gaat het met name om de wat 'lichtere' stellingen. Ze kunnen bijvoorbeeld geplaatst worden op de achterpagina.

Over dit punt zal zeker nagedacht worden. Het onderdeel zal niet de originaliteitsprijs verdienen, maar het heeft al eerder (bij andere bladen) zijn waarde bewezen.

Eventueel zou er een mini-interview met de betreffende promovendus over de 'lichte' stelling(en) bij kunnen.

- **Een actievere rol van de redactieraad van Cursor**

De strategie van de redactieraad is de laatste jaren geweest om zo onopvallend mogelijk te opereren. Zij zou echter ook een meer actieve functie kunnen vervullen en proberen actief bij te dragen aan universitaire opinievorming en discussie. Er mag daarbij natuurlijk geen strijdigheid ontstaan met haar onafhankelijkheid en onpartijdigheid.

Onlangs is de samenstelling van de redactieraad drastisch veranderd. Zo goed als de gehele raad is vervangen door nieuwe mensen. De nieuwe groep laat blijken een stuk actiever mee te willen werken. Ook zullen de contacten tussen de redactie en de redactieraad wat aangehaald worden. Dit punt wordt dus op termijn hopelijk vanzelf gerealiseerd.

¹ Dit is inmiddels het geval.

- **Eigen pagina voor CvB**

Het College van Bestuur zou wellicht een pagina kunnen krijgen waarop ze mededelingen en opvattingen over lopende zaken kwijt kan. Zo'n pagina is weliswaar alles behalve journalistiek onafhankelijk, maar als dat maar duidelijk gemaakt wordt en zolang er in de rest van Cursor voldoende ruimte voor kritische kanttekeningen bij het beleid is, kan zo'n pagina wellicht bijdragen aan universitaire opinievorming en discussie. Het bestuur kan zo haar besluiten en opvattingen onder een breder publiek bekend maken dan alleen bestuurlijk actieve medewerkers en studenten. Meer mensen zijn dan op hoogte en meer mensen kunnen dan hun mening geven. Een belangrijke reden voor dit punt is dat mensen geregeld aangeven Cursor te zien als 'het blaadje van het CvB'.

De vraag die bij de redactie opkomt, is waarom men eigenlijk deze mening heeft over Cursor. Zelf vindt zij dat ze onafhankelijk genoeg is en alle ruimte krijgt om kritiek te leveren op de ontwikkelingen op de TU/e. Een aparte pagina voor het CvB is dus niet nodig.

Meer lezers, die meer lezen

- **Meer aandacht voor onderwijs en onderzoek**

Er zouden meer artikelen moeten komen die meer met onderwijs en onderzoek te maken hebben. Van een student kan verwacht worden, dat hij/zij zich in deze onderwerpen interesseert. Uit de Satisfactiepeiling blijkt, dat dit ook het geval is (zie bijlage). Meer achtergronden over de belangrijke gebeurtenissen in deze gebieden verhogen de kans dat mensen Cursor meepakken waarschijnlijk sterk. Bovendien kan het er voor zorgen, dat Cursor minder als mededelingenblad wordt gezien maar meer als een journalistiek sterk blad.

De redactie is hier in principe voor.

Het is wel zo, dat er op dit moment weinig technisch-wetenschappelijke kennis in de redactie aanwezig is; ze bestaat tenslotte uit journalistiek opgeleide mensen. Een hoger technisch-wetenschappelijk gehalte zou ervoor kunnen zorgen, dat er meer 'feeling' en contact tussen de gemeenschap en Cursor ontstaat, eventueel via bijvoorbeeld gastauteurs.

Verder is het idee geopperd om naast het grote artikel over een onderzoek, dat nu gebruikelijk is, meer korte artikelen over onderzoeken op te nemen.

De redactie wil de pagina's onderzoek / onderwijs al naar gelang de onderwerpen niet altijd meer uit één groot artikel laten bestaan. Als het onderwerp het toelaat, zal het beknopter behandeld worden en kunnen op die pagina nog een of twee andere onderwerpen aan bod komen.

- **Dingen (weer terug) in Cursor zetten, die ervoor kunnen zorgen, dat meer studenten Cursor pakken**, zoals faculteitsberichten, agenda's (met o.a. SG-activiteiten), sportuitslagen, menu's van eetcafé's, aankondigingen van activiteiten in de stad, etc.

Ze zijn weliswaar niet direct hoogwaardige journalistiek, maar deze onderdelen kunnen er zeker voor zorgen, dat studenten meer 'gedwongen' worden om Cursor te pakken om hun broodnodige informatie te krijgen over de gang van zaken op de TU/e en in Eindhoven.

Veel van deze onderdelen zijn destijds geschrapt om het journalistiek karakter van Cursor te verhogen.

Binnen de redactieraad is besloten de faculteitsberichten buiten het blad te houden. Ze worden als apart vel geleverd, omdat de redactie niet de verantwoordelijkheid voor de inhoud kan en wil dragen vanwege de rol die de faculteiten hier in spelen.

Sportuitslagen zullen bijna alleen gelezen worden door de direct betrokkenen en die vernemen deze waarschijnlijk al via de verenigingen zelf.

- **Betere verspreiding en dus een betere zichtbaarheid van Cursor**

De plaatsen waar Cursor ligt, zijn vaak slordig en niet altijd goed gelegen. Als Cursor beter gepresenteerd wordt, zal zij vaker meegepakt worden.

Over dit onderwerp wordt al langer nagedacht. Men denkt aan displays ontworpen door bijvoorbeeld The Design Academy. Het is in ieder geval duidelijk, dat hier iets aan gedaan moet worden. Daarbij wordt ook gedacht aan het tijdelijk laten uitdelen van Cursor door studententeams. Dat liefst al tijdens de Intro voor een eerste kennismaking voor de aankomende eerstejaars.¹

Versterking van de redactie

- **Uitbreiding van de redactie**

Een uitbreiding van de redactie zou zeker bij kunnen dragen aan de kwaliteit van Cursor.²

- **Studenten meer bij laten dragen aan de inhoud van Cursor**

Daarbij is er wel journalistieke begeleiding nodig, waar een redactielid tijd voor moet hebben. Mede daarom is uitbreiding van de redactie zeer gewenst.

Er is destijds bewust gekozen om de studentleden uit de redactie te halen, omdat de inhoud niet meer te beheersen viel. De medewerking is altijd voornamelijk beperkt gebleven tot de achterpagina. Op een bepaald moment werd er meer over en weer met modder gegooid dan dat er serieus aan de inhoud werd gewerkt. Dit alleen al geeft aan, dat goede begeleiding nodig is. Er wordt nu, ook binnen de redactieraad, wel weer over gesproken om studenten meer bij te laten dragen aan de inhoud van Cursor, maar dit is nog in een pril stadium en er kan nog niet echt meer informatie over gegeven worden. Een van de ideeën voor de voorbereiding en selectie van die studenten is een journalistieke workshop georganiseerd door Studium Generale.

¹ Tijdens de Intro 2002 is Cursor uitgedeeld door de redactie zelf. Het is de bedoeling, dat Cursor binnenkort ook nog een aantal weken uitgedeeld zal worden door een team studenten.

² De redactie is onlangs met een redacteur uitgebreid.

Bijlage

Vragen en resultaten m.b.t. Cursor uit Satisfactiepeiling Studenten TU/e 2001:

Hoeveel tijd besteed je doorgaans ongeveer aan het lezen van het universitaire weekblad Cursor?

ik lees het blad niet	25%
5 min.	24%
10 min.	33%
20 min.	15%
30 min.	3%
meer dan 30 min.	1%

Voor welke onderwerpen in Cursor heb je vooral belangstelling?
(Meerdere antwoorden mogelijk)

onderwijsnieuws	84%
onderzoeksnieuws	46%
studentenverenigingen	30%
bestuur en beleid TU/e	40%
kunst en cultuur	29%
studentensport	35%
uitgaansleven	42%
onderwijsbeleid overheid	39%
wetenschapsbeleid overheid	28%
technologiebeleid overheid	29%
arbeidsmarkt voor ir's	35%

Uit samenvatting Satisfactiepeiling Studenten TU/e 2001:

Cursor lijkt minder gelezen te worden dan twee jaar geleden; het aandeel niet-lezers is sinds de vorige peiling toegenomen van 8% naar 25%. Het blad wordt vooral gelezen vanwege de berichtgeving over onderwijs(beleid). De oriëntatie van mannelijke en vrouwelijke lezers verschilt; mannen hebben meer interesse voor berichtgeving over wetenschap en technologie, vrouwen voor kunst en cultuur.